

Sygn. akt V Ca 1285/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 września 2020 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	del. Magdalena Hemerling
-----------------	--------------------------

po rozpoznaniu w dniu 29 września 2020 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K.

przeciwko (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. (dawniej (...) sp. z o.o. w W.)

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie

z dnia 16 maja 2019 r., sygn. akt II C 2701/18

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że nadaje mu następującą treść:

„1. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 60,22 € (sześćdziesiąt 22/100 euro) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 22 maja 2019 r. do dnia zapłaty,

2. umarza postępowanie w pozostałym zakresie,

3. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 947 zł (dziewięćset czterdzieści siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu”.

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 480 zł (czteryście osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

Sygn. akt V Ca 1285/20

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 29 września 2020 r.

W związku z tym, iż przedmiotowa sprawa rozpoznana została według przepisów o postępowaniu uproszczonym, zgodnie z treścią art. 505¹³ § 2 k.p.c. Sąd II instancji ograniczył uzasadnienie wyroku do wyjaśnienia jego podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja okazała się zasadna.

Na wstępie należy zauważyć, że powód pismem z dnia 5 listopada 2019 r. cofnął pozew wraz ze zrzeczeniem się roszczenia co do kwoty 319,22 euro, wnosząc o zasądzenie od pozwanego kwoty 66,22 euro z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 22 maja 2019 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych. Wskazano, że pozwany w dniu 21 maja 2019 r. zaspokoił roszczenie dochodzone pozwem do kwoty 311,22 euro (k. 123).

Stosownie do treści art. 203 § 1 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia – aż do wydania wyroku. Nie ma przy tym przeszkód, aby – w związku z treścią art. 391 § 1 k.p.c. – cofnięcie pozwu nastąpiło w toku postępowania apelacyjnego (por. T. Żyznowski „Komentarz do art. 203 Kodeksu postępowania cywilnego”, LEX 2013 i powołane tam orzecznictwo Sądu Najwyższego).

Z kolei w myśl § 4 art. 203 k.p.c. sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu, zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia tylko wtedy, gdy okoliczności sprawy wskazują, że wymienione czynności są sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa. Na gruncie niniejszej sprawy nie można uznać, aby cofnięcie pozwu zmierzało do realizacji wskazanego wyżej celu, bądź było sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego. Skoro roszczenie dochodzone w niniejszym postępowaniu zostało w znacznej mierze zaspokojone po wydaniu przez Sąd I instancji wyroku, cofnięcie pozwu co do kwoty 391,22 euro było jak najbardziej usprawiedliwione, a zatem musiało prowadzić do umorzenia postępowania na podstawie art. 355 k.p.c.

Odnosząc się natomiast do zarzutów apelacji należy zauważyć, że Sąd Rejonowy błędnie uznał, że w niniejszej sprawie doszło do niedopuszczalnej zmiany powództwa na etapie postępowania przed Sądem I instancji. Konsekwencją tego było niewłaściwe zastosowanie art. 505⁴ k.p.c. i następcze oddalenie powództwa ze względu na niewykazanie roszczenia.

Zwrócić bowiem należy uwagę, że jakkolwiek w pozwie zostało wskazane, że powód nabył przedmiotową wierzytelność od M. M., to wynikało to z oczywistej niedokładności, albowiem żaden z dołączonych do akt dokumentów (umowa udziału w imprezie turystycznej, karta pokładowa, umowa cesji, czy reklamacja) nie dotyczył osoby o takich personaliach. Brak również informacji, aby taka osoba podróżowała skarżonym lotem, natomiast powód nabył wierzytelności od B. M., P. M., J. M. i G. M., którzy bez wątplenia byli pasażerami lotu relacji R.- K. o nr (...). Wierzytelność, której powód dochodzi w tym postępowaniu dotyczy prawa do odszkodowania za opóźniony lot przysługującego J. M.. Zostało to szczegółowo wyjaśnione w piśmie powoda z dnia 14 stycznia 2017 r., gdzie dane cesjonariusza zostały sprostowane z imienia (...) na (...). W ocenie Sądu nie stanowiło to zmiany podstawy faktycznej powództwa, o jakiej mowa w art. 193 k.p.c. Na gruncie tego przepisu przyjmuje się, że zmiana powództwa polega na zmianie jego istotnych elementów i może dotyczyć albo samego żądania, albo jego podstawy faktycznej, czyli okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie, przy czym mogą zachodzić równoczesne zmiany obu tych elementów. W orzecznictwie podkreśla się, że za zmianę powództwa nie można uznać czynności procesowych polegających na sprostowaniu żądania lub uzupełnieniu podstawy faktycznej, natomiast są zmianą wszystkie te czynności, które prowadzą do zmiany ilościowej lub jakościowej żądania, a więc wprowadzają nowe żądania, wycofują dotychczasowe, albo w istotny sposób zmieniają podstawę faktyczną, doprowadzając do nowego prawnego uzasadnienia (zob. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 12 listopada 1982 r., III CRN 271/82, OSNCP 1983, nr 8, poz. 118, uchwały Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 1988 r., III CZP 50/88, OSNCP 1989, nr 10, poz. 158 i z dnia 7 kwietnia 1992 r., III CZP 29/92, OSNCP 1992, nr 11, poz. 192, a także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 1998 r., II CKN 96/98, OSNC 1999, nr 5, poz. 98). Ocena, jakie powództwo zostało zgłoszone, a w konsekwencji - czy nastąpiła jego zmiana, musi być przeprowadzona przy uwzględnieniu kompleksowo potraktowanego stanowiska procesowego powoda, a obowiązkiem sądu jest wyjaśnienie ewentualnych wątpliwości, czego zgłoszone żądanie dotyczy (tak Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie o sygn, I ACa 2461/15).

Na gruncie niniejszej sprawy, jakkolwiek istniała rozbieżność między uzasadnieniem pozwu, a dołączonymi do pozwu dokumentami, Sąd Rejonowy nie wezwał powoda do sprecyzowania stanowiska, jak również nie uwzględnił faktu sprostowania w toku postępowania oczywistej niedokładności zawartej w pozwie. Powyższe należało uznać za przejaw zbytniego formalizmu procesowego, albowiem ostatecznie nie budziło żadnych wątpliwości, jakiej wierzytelności dochodzi powód w niniejszej sprawie. Nie było zatem przeszkód, aby dokonać merytorycznej oceny zgłoszonego żądania.

Zwrócić przy tym należy uwagę, że po wydaniu wyroku przez Sąd Rejonowy pozwany zaspokoił w przeważającej części roszczenie związane z nabyciem przez powoda wierzytelności od J. M. i B. M. uiszczając na jego rzecz w dniu 21 maja 2019 r. łączną kwotę 3.368,80 zł. Tym samym pozwany nie miał wątpliwości, kto był pasażerem skarżonego lotu, jak również, jakiej wierzytelności dotyczy zgłoszone przez powoda roszczenie (pierwotnie w postępowaniu reklamacyjnym). Powoływanie się w odpowiedzi na pozew, jak i w piśmie z dnia 12 grudnia 2019 r. na okoliczność, że postępowanie II C 2701/18 dotyczyło roszczenia nabytego od M. M. (która to wierzytelność nigdy nie powstała), zaś spełnienie świadczenia wiązało się z wierzytelnością J. M. stanowiło tylko przejaw taktyki procesowej. W rezultacie bowiem pozwany spełnił świadczenie, które było dochodzone najpierw w postępowaniu reklamacyjnym, a następnie w pozwie z dnia 2 października 2017 r.

Należało zatem poddać merytorycznej ocenie roszczenie powoda o zasądzenie kwoty 400 euro w związku z opóźnieniem lotu nr (...) z R. do K., który miał miejsce w dniu 16 czerwca 2017 r., a którą to wierzytelność powód nabył od J. M.. Słusznie Sąd Rejonowy zauważył, że w niniejszej sprawie pozwana nie powoływała się na zaistnienie nadzwyczajnych okoliczności wyłączających jego odpowiedzialność, o których mowa w art. 5 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 roku nr (...) ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów. Niekwestionowany w toku sprawy pozostawał fakt, że lot nr (...) realizowany przez pozwaną w dniu 16 czerwca 2017 r. z R. do K.. Pozwana nie kwestionowała również okoliczności wystąpienia wynoszącego ponad 3 godziny opóźnienia. Co więcej pozwany spełnił w przeważającej mierze świadczenie na rzecz powoda, co należy potraktować jako uznanie swojej odpowiedzialności za opóźniony lot. Należy zauważyć, że uiszczona przez powoda kwota 1.684,40 zł (391,22 euro według kursu z daty zapłaty) nie pokryła całości roszczenia (powód dochodzi 400 euro) oraz odsetek, które za okres 19 lipca 2017 r. do dnia 21 maja 2019 r. po skapitalizowaniu dały kwotę 51,47 euro. Do zasądzenia na rzecz powoda pozostała zatem kwota 60,22 euro o którą powód ostatecznie wnosił.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy zmienił na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zaskarżony wyrok i zasądził na rzecz powoda od pozwanego kwotę 60,22 euro z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 22 maja 2019 r. do dnia zapłaty, a w pozostałym zakresie postępowanie umorzył.

Konsekwencją zmiany orzeczenia co do meritum była zmiana rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego w zakresie kosztów procesu. Powoda należało uznać za wygrywającego w całości proces, również w zakresie, w jakim powództwo zostało cofnięte. Gdy cofnięcie pozwu jest konsekwencją zaspokojenia przez pozwanego wymagalnego w chwili wytoczenia powództwa roszczenia powoda, to pozwanego należy uznać za stronę przegrywającą sprawę (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2010 r., V CZ 1/10, niepubl. z dnia 10 lutego 2011 r., IV CZ 111/10, niepubl., z dnia 24 sierpnia 2011 r., IV CZ 34/11, niepubl., z dnia 12 stycznia 2012 r., IV CZ 117/11, niepubl.). Na koszty powoda składała się opłata od pozwu (30 zł), opłata skarbową od pełnomocnictwa (17 zł) oraz wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 900 zł ustalone na podstawie § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 r.

O kosztach postępowania w instancji odwoławczej Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. zgodnie z wynikiem sporu w instancji odwoławczej. Na koszty powoda składała się opłata od apelacji (30 zł) oraz wynagrodzenie pełnomocnika ustalone na podstawie § 2 pkt 3 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 w/w rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości.

Magdalena Hemerling